

Львівська
Педагогічна
Спільнота

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ
ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

21–22 червня 2019 р.

Львів

**Громадська організація
«Львівська педагогічна спільнота»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Теоретичні та практичні аспекти
розвитку сучасної
педагогіки та психології»**

21-22 червня 2019 р.

ЧАСТИНА II

**Львів
2019**

УДК 37.01+159.9(063)
ТЗЗ

ТЗЗ Теоретичні та практичні аспекти розвитку сучасної педагогіки та психології:
Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції
(м. Львів, 21–22 червня 2019 року). – Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2019. –
Ч. 2. – 116 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Теоретичні та практичні аспекти розвитку сучасної педагогіки та психології». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 37.01+159.9(063)

© Автори статей, 2019
© Львівська педагогічна спільнота, 2019

ЗМІСТ

НАПРЯМ 4. ПЕДАГОГІЧНА ТА КОРЕКЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Агапова К. О.

МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПІДЛІТКАМ
ІЗ НИЗЬКОЮ САМООЦІНКОЮ..... 6

Яневський В. О.

ПСИХОКОРЕКЦІЯ ДИТЯЧИХ СТРАХІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ СМЕРТЮ 9

НАПРЯМ 5. СОЦІАЛЬНА І ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Ярослав Л. О.

РЕФЛЕКСІЯ В СТРУКТУРІ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ 12

НАПРЯМ 6. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ

Барсуковська Г. П., Мороз М. Р.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ХАТХА-ЙОГА У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ
ДОШКІЛЬНИКІВ НА ВІДКРИТОМУ ПОВІТРІ..... 16

Волік Н. М.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ
В ДОШКІЛЬНОМУ ВІЦІ 19

Грицак Н. Р.

МЕТОДИКА ЖАНРОВОГО АНАЛІЗУ З УРАХУВАННЯМ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СПЕЦИФІКИ (НА МАТЕРІАЛІ Г. БЕЛЛЯ «ПОДОРОЖНІЙ,
КОЛИ ТИ ПРИЙДЕШ У СПА...») 23

Делекторська О. Ю.

ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ У СУЧАСНОМУ РЕФОРМУВАННІ..... 26

Дятленко Т. І.

ГЕРМЕНЕВТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ
НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРИ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ..... 29

Kozubenko I. V.

THE ROLE OF FOREIGN LANGUAGE AND INTERNET NOWADAYS..... 33

Леонтьєва Т. В.

ГУМАНІСТИЧНИЙ АСПЕКТ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ
ДІТЕЙ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ДОГЛЯДУ 35

Леонтьєва Т. В.

ВАЖЛИВІСТЬ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦТВУ ПЕДАГОГІЧНОЇ
БЕСІДИ ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА.. 39

✓ Димар Н. М., Старостенко О. М. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС УСНОГО ОПИТУВАННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ.....	79
Ковбаса Т. І. АКТИВНИЙ ТА КРЕАТИВНИЙ УРОК НІМЕЦЬКОЇ МОВИ У ЗЗСО.....	82
Косцова І. Г. ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ ХІМІЇ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ.....	85
Кравченко А. О. ПРОБЛЕМА РОЗРОБЛЕННЯ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ НА ЗАСАДАХ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ	89
Полуксєва М. Ф. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ.....	92
Рубель І. С. СТАН СФОРМОВАНOSTІ ВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЗА АНАЛІТИЧНИМ КРИТЕРІЄМ	95
 НАПРЯМ 8. ПСИХОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ, МІЖГРУПОВИХ ВІДНОСИН, МЕДІА-ПСИХОЛОГІЯ	
Березяк К. М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ІНТЕРНЕТУ ТА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ОСОБИСТІСТЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	99
Ожубко Н. М. РОЛЬ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ЖИТТІ МОЛОДОЇ ЛЮДИНИ.....	103
 НАПРЯМ 9. УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ. СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ	
Бодик О. П. ПЕДАГОГІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ШКІЛЬНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ	108
Магрламова К. Г., Слюсар Н. О. ВПЛИВ РИНКУ ПРАЦІ НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	112

4. Шаповалова Л.А. Методика розв'язування задач міжпредметного змісту в процесі навчання фізики в загальноосвітній школі: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2002. 20 с.

Димар Н. М.
асистент кафедри біології

Старостенко О. М.
*кандидат біологічних наук,
доцент кафедри біології*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС УСНОГО ОПИТУВАННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ

Щороку у Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця зростає кількість студентів-іноземних громадян, серед яких переважну більшість складають саме студенти англомовної форми навчання на контрактній основі, що обумовлено розширенням міжнародних зв'язків університету та високою конкурентоспроможністю освіти.

Однією з базових природничих наук, які вивчаються протягом першого року навчання є «Медична біологія», яка передбачає лекції, практичні заняття, самостійну роботу студентів та завершується складанням іспиту. Протягом вивчення дисципліни увага акцентується на молекулярно-цитологічних механізмах збереження та покращення здоров'я людини, розробці засобів зменшення впливу чинників навколишнього середовища на людину, формуванні теоретичних знань та практичних навичок з біології людини для подальшого засвоєння студентами дисциплін, які забезпечують природничо-наукову та професійно-практичну підготовку майбутнього лікаря. Навчальна програма з медичної біології формує базові знання для подальшого засвоєння профільних теоретичних і клінічних дисциплін, таких як нормальна фізіологія, медична хімія, цитологія та ембріологія, гістологія, медична генетика тощо, а це забезпечує загально-біологічну підготовку студентів першого року навчання на високому рівні.

Специфіка роботи викладача під час викладання медичної біології для іноземних студентів полягає у врахуванні низького рівня адаптації в іншомовній для них країні, різниці національних та релігійних традицій,

недостатності навичок ефективної самостійної роботи в процесі навчання. Студенти, які володіють лише розмовною англійською мовою, досить часто мають труднощі із використанням спеціальної біологічної термінології, оскільки біологія шкільного курсу вивчалася ними рідною мовою. Це позначається на ефективності засвоєння навчального матеріалу та виконання самостійної позааудиторної та аудиторної самостійної роботи [3].

Завдання викладача – сформувати навички у студентів самостійно працювати з навчальною літературою, розуміти, осмислювати навчальний матеріал, коректно висловлювати свої думки щодо поставлених запитань. Матеріал, який подається студентам, повинен бути не лише науковим та інформативним, але і доступним для сприйняття. Це допомагає активізувати мовленнєву діяльність студентів-іноземних громадян, для яких англійська мова не є рідною, та сприяє адаптації до нового оточення.

Не менш важливою є розробка методів та засобів навчання, які сприятимуть підвищенню позитивної мотивації до навчання студентів, що є однією з найважливіших умов їх успішності [2]. Стимулювання пізнавального інтересу, зацікавленості у отриманні диплома, що підкріплений міцною теоретичною базою та сформованими практичними навичками стає основним завданням вищої школи уже на початкових курсах під час вивчення базових дисциплін, таких як медична біологія.

Усне опитування дозволяє поєднати повторення і закріплення вивченого матеріалу та передбачає ґрунтовні відповіді на запитання, а тому має сенс за достатнього рівня мовленнєвої підготовки студентів-іноземних громадян. Під час усного опитування формується позитивна конкуренція у групі студентів та підвищена активність аудиторії. Результативними є поєднання інтерв'ю та бесіди як методів усного контролю, а також таких прийомів залучення студентів групи до роботи, як постановка нових уточнюючих запитань тому, хто відповідає, продовження, доповнення чи виправлення відповідей товариша. Важливо, щоб запитання подавалися у логічній послідовності, яка б розкривала зміст теми, охоплювали основний та раніше вивчений навчальний матеріал, були лаконічними та переважно пошукового характеру, що спонукатиме студентів до самостійної розумової діяльності.

Індивідуальний підхід дозволяє проводити опитування з елементами проблематики, дискусії, залучити якомога більшу частину студентів групи до уточнень, доповнень, виправлень [1]. Під час такого опитування студенти удосконалюють свою мовну практику, культуру мовлення, набувають навичок і умінь застосовувати наукову лексику, аргументувати, викладати свої думки логічно, ґрамотно, відстоювати свою точку зору у розгорнутій формі, дискутувати.

Під час усного контролю знань важливо, щоб викладач виступав не у ролі пасивного учасника, задаючи запитання, що потребують установлені відповіді,

а активного наставника, який своїми влучними запитаннями нашоухе студентів на пошук правильного рішення. Поряд із запитаннями «що?», «де?», «коли?», «назвіть...» на перший план виходять запитання «як саме?», «чому?», «яка першопричина?», «який механізм явища?». Такі запитання примушують студентів замислитися над сутністю і причиною біологічних явищ та процесів, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Наприклад, «У чому суть взаємодії генів?», «Поясніть механізм виникнення синдрому Патау у дитини, батьки якої не мають генетичних відхилень», або «Чи може людина заразитись на дифілоботріоз, збудником якого є стьожак широкий *Diphyllobothrium latum*, від домашньої кішки?». Запитання такого типу стимулюють пізнавальний інтерес, а коректні відповіді на запитання викликають не лише схвалення викладача, але й повагу товаришів, емоційне піднесення та бажання вивчати теоретичний матеріал на більш глибокому рівні.

Якість усного опитування значною мірою залежить від уміння слухати студента, спостерігати та коригувати процес його навчальної діяльності, виявляти повагу до студента, формувати позитивне ставлення до професії медичного працівника. Попередня підготовка викладача до усного опитування включає різнобічне продумування запитань, задач та прикладів, які будуть запропоновані, розробці шляхів активізації діяльності всіх студентів групи в процесі перевірки. Активна бесіда у доброзичливій, діловій атмосфері, публічна похвала являються надзвичайно дієвими засобами підвищення мотивації навчальної діяльності студентів.

На кафедрі біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця для удосконалення викладання медичної біології студентам-іноземним громадянам англomовної форми навчання розроблено навчальний підручник [4], комплекси тестових завдань, термінологічні словники до кожного заняття, а також навчально-методичні розробки лекцій, практичних занять, самостійної позааудиторної роботи студентів, що дозволяє покращити самопідготовку студентів до практичних занять.

Таким чином, урахування мотиваційної складової, раціональна та якісна організація аудиторної навчальної діяльності студентів-іноземних громадян англomовної форми навчання при викладанні медичної біології дозволяє підвищити ефективність засвоєння ними знань із дисципліни та відповідає методичним і дидактичним вимогам навчального процесу вищої школи.

Список літератури:

1. Димар Н.М., Старостенко О.В. Усне опитування як метод контролю знань студентів з медичної біології // Біологічні дослідження – 2019: Збірник наукових праць. – Житомир: «Полісся», 2019. – С. 401-403.

2. Іванченко О.З. Особливості навчальної мотивації студентів медичного факультету / О.З. Іванченко, О.З. Мельнікова, С.М. Малахова // Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2017. – Т. 17, вип. 1 (57). – С. 268-271.
3. Medical biology in professional training of students of medicine: role of independent work / M.G. Kravchuk, O.V. Starostenko, O.V., N.M. Dymar, Romanenko // Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie – Nr.1. – Łódź: Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Informatyki i Umiejętności, 2016 – P. 106-110.
4. Romanenko O. V. Medikal biology: The study guide of the practical classes course / O. V. Romanenko, O. V. Golovchenko, M. G. Kravchuk, V. M. Grinkevych; Edited by O. V. Romanenko. – K.: Medicine, 2008. – 304 p.

Ковбаса Т. І.
студентка факультету іноземної та слов'янської філології
Сумський державний університет імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна

АКТИВНИЙ ТА КРЕАТИВНИЙ УРОК НІМЕЦЬКОЇ МОВИ У ЗЗСО

Підсилення сфери міжнародної діяльності і міжнародних контактів зумовлює потребу вивчення іноземних мов (ІМ) як у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО), так і у закладах вищої освіти. Німецька мова (НМ) користується популярністю як одна з найпоширеніших мов за чисельністю мовців у ЄС, саме тому сучасна школа запроваджує нові підходи до її вивчення. Серед найбільш пріоритетних напрямків модернізації навчання НМ у ЗЗСО є орієнтація на активний та креативний урок НМ, оскільки науковцями та методистами до цього часу розроблялися принципи традиційного уроку. Саме через це існує проблема виділення основних принципів організації активного та креативного уроку НМ у ЗЗСО, що дасть можливість порівняння його із традиційним уроком.

Проблема виділення принципів активного та креативного уроку досліджувалася у працях багатьох зарубіжних учених, таких як Ф. Бугдаль, Р. Віке, Ю. Вольфрум, Б. Янсен, М. Зенхофер, К. Спіннер Г. Хайнелт та ін. [1; 2; 3; 4]. Р. Віке розглядав проєктно зорієнтовану роботу на активному та креативному уроці НМ [3]. Ю. Вольфрум розробляла технології навчання креативного письма [4]. Проблема виділення основних принципів організації активного та креативного уроку НМ у ЗЗСО залишається не до кінця дослідженою, чим зумовлюється актуальність нашої розвідки.

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ
УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Теоретичні та практичні аспекти розвитку сучасної
педагогіки та психології»**

21–22 червня 2019 р.

м. Львів

Частина II

Видавник – ГО «Львівська педагогічна спільнота»
Поштова адреса редакції: 79000, Львів, а/с 341
www.pedagogy.lviv.org.ua tel: 38 095 580 08 54
Підписано до друку 24.06.2019 р. Здано до друку 25.06.2019 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 6,74.
Тираж 100 прим. Зам. № 2506-19.